

Све је више знакова који указују да ће Аја Софија, која је тренутно музеј, једног дана поново бити коришћена као џамија. У току Рамазана су другу годину заредом у Аја Софији учени делови Курана.

Управа за верске послове Републике Турске је другу годину заредом у Аја Софији у току рамазана организовала заједничко обављање молитви у учење Курана. Молитве и учење преносиле су телевизије уживо. Иначе, Аја Софија се већ више од 80. година користи као музеј.

Турске националистичке групе већ дуго покушавају да музеј поново претворе у џамију, не осврћући се на богату историју те грађевине. Аја Софија је изграђена 537. године у доба цара византијског царства Јустинијана. Скоро хиљаду година коришћена је као црква све док Мехмед ИИ 1453. године није освојио тадашњи Константинопољ и Аја Софију претворио у џамију. Након тога су уз објекат саграђена четири минарета, као и четири стуба који носе куполу пречника 32 метра на висини од 65 метара.

Објекат је од тада скоро 500 година побожним муслиманима служио за обављање верских обреда. Мустафа Кемал Ататурк, оснивач турске Републике, 1935. године је наредио да се Аја Софија претвори у музеј што је био симбол тога колико је одлучан да Турску претвори у секуларну државу. У том циљу он је такође укинуо и највише верске и политичке институције ислама – калифат и султанат.

Ататурк никада није крио да своје сународнике жели да одвоји од религије. Он је говорио да је ислам удаљио Турке од њиховог изворног идентитета. „Под таквим околностима, турска нација личила је на оне који су Куран учили напамет, а да нису разумели ни једну једину реч“.

Оштре критике због верског обреда и учења Курана у Аја Софији упутила је грчка влада. „Аја Софија је на листи Светске културне баштине УНЕСЦО“, наводи се у саопштењу Министарства спољних послова Грчке. „Покушај да се учењем Курана Аја Софија поново претвори у џамију, представља увреду за међународну заједницу која би због тога требало да реагује“. Узнемиреност је исказала и Конференција европских цркава (КЕК).

Странка турског председника Ердогана оштро је реаговала на критике Грчке због учења Курана у Аја Софији. „Уместо да се турском народу честита рамазан и 'одабрана ноћ', грчко Министарство спољних послова одлучило се да унакази учење Курана и езана (позив на молитву, прим.ур.)“, одговара се у саопштењу турског Министарства спољних послова.

АКП није увек заступала такав став. Њен председавајући, председник државе Ердоган, пре неколико година имао је по том питању сасвим другачије мишљење. Он је тада рекао да би они који захтевају да Аја Софија поново постане џамија најпре требало да виде како да верницима напуне друге џамије у Истанбулу.

(Дојче веле-Н1)